

SceMaps identifică presiuni ridicate de capturare a statului din partea mediului de afaceri în Bulgaria, Spania, Italia și România.

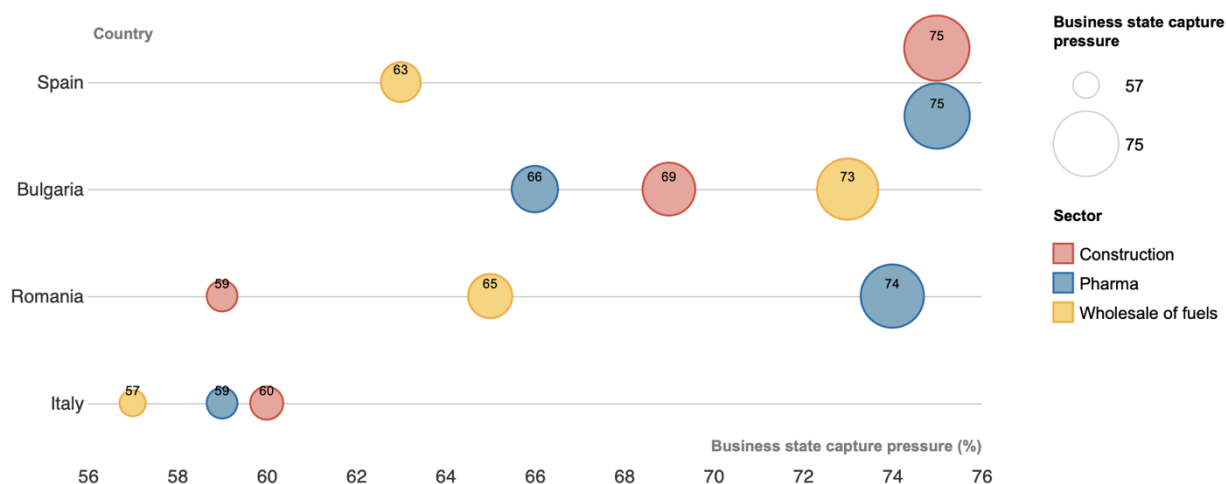
<https://scemaps.eu/>

- ✓ Răspunsurile a jumătate din experții chestionați de SceMaps indică prezența presiunii de capturare a statului de către mediul de afaceri - un simptom al capturării statului - în sectoarele analizate.

28/04/2021 - Capturarea statului este practica exploatării ilegale a resurselor guvernării și a economiilor țărilor democratice în beneficiul câtorva persoane private. Presiunea de capturare exercitată de către companii private este un simptom al unei astfel de stări de fapt. Aproximativ 50% dintre experții chestionați de SceMaps au evidențiat această presiune, fie că vorbim de oficiali publici, cercetători din mediul academic sau jurnaliști de investigație care se ocupă de sectoarele combustibililor, produselor farmaceutice și construcțiilor din Bulgaria, Spania, Italia și România. Rezultatele indică potențiale probleme sistemice în cele trei sectoare din cele patru țări diferite, conform Instrumentului de Diagnosticare și Evaluare a Capturării Statului (*State Capture Assessment Diagnostics -SCAD*), pe care SceMaps l-a lansat în aceste patru țări.

De remarcat este sectorul farmaceutic din Spania și România, potrivit unui număr de trei din patru experți chestionați. Sectorul construcțiilor din Spania atinge aceeași măsură (75%). Cu toate acestea, în Bulgaria, astfel de practici sunt mai răspândite în sectorul combustibililor (75%). Italia este țara cu cea mai mică presiune raportată dintre cele patru la care am făcut referire. Sectorul construcțiilor italiene este domeniul în care, potrivit aproximativ 60% dintre respondenți, există cea mai evidentă presiune.

Presiunea de captare a statului de către afaceri

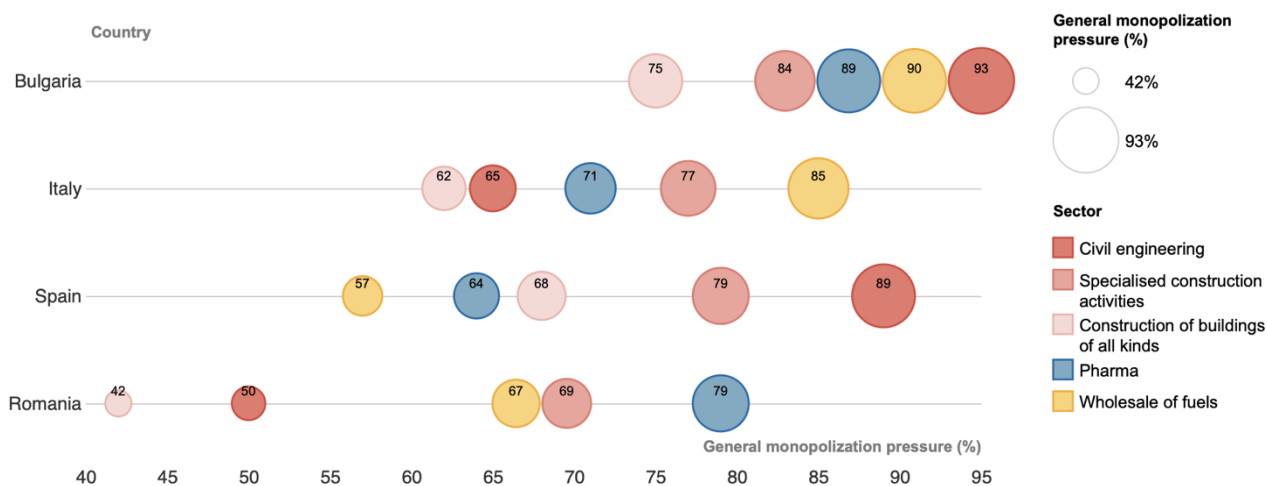
Sursa: SceMaps

Presiunea este direct legată de trei indicatori: presiunea generală de monopolizare, presiunea specifică de monopolizare și ineficiența legilor antitrust.

Bulgaria, țara cu cea mai mare presiune de monopolizare

Bulgaria se remarcă între cele patru țări pentru că suferă cea mai mare presiune generală de monopolizare, mai mare de 90% în sectoarele de construcții civile și combustibili fosili, potrivit profesioniștilor chestionați. Acest lucru indică o șansă mai mare de monopoluri, oligopoluri sau carteluri în sectoarele analizate.

Presiunea generală de monopolizare

Sursa: SceMaps

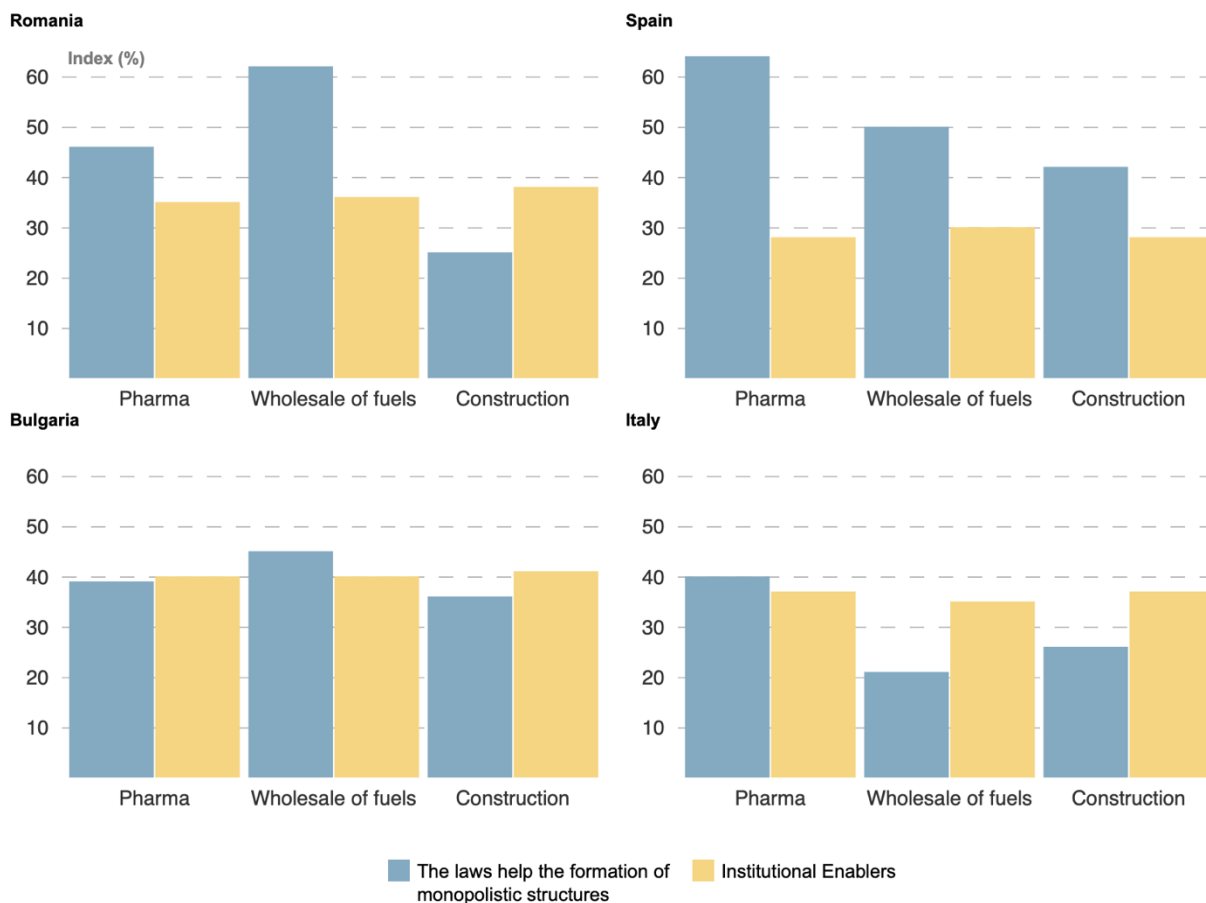
În Spania, așa cum se poate observa în grafic, situația este deosebit de proastă în sectoarele construcțiilor și construcțiilor civile, unde există un risc de monopolizare de 89%. În Italia, dimpotrivă, expunerea la o situație de monopol se concentrează în jurul sectorului combustibililor fosili, cu aproximativ 85%. România este țara cu situația cea mai bună, deși 79% dintre experții chestionați au indicat simptome de monopolizare în sectorul farmaceutic.

Spania și România acordă prioritate companiilor cu comportament de monopol

Spania și România deopotrivă eșuează atunci când vine vorba de a legifera în favoarea concurenței, potrivit respondenților. Astfel, dacă analizăm cât de multă influență au companiile asupra legilor pe care le produc guvernele pentru a preveni monopolizarea, Spania este cotate foarte slab cu privire la sectorul farmaceutic și România referitor la sectorul combustibililor.

Uitându-ne dacă autoritățile au fost cooptate de către companii atunci când vine vorba de luarea deciziilor, Bulgaria este, de asemenea, în cea mai proastă situație cu privire la cele trei sectoare analizate, potrivit a patru din zece experți chestionați. La cealaltă extremă se află Spania, cu cele mai mici rate în acest sens. Pentru a creiona o situație de ansamblu, următorul vizual compară procentajul persoanelor chestionate care consideră că legea favorizează monopolizarea față de cei care consideră că autoritățile au fost cooptate în luarea deciziilor:

Experții care cred că legile favorizează monopolizarea vs. Experții care cred că ramura legislativă acționează sub presiune.

Sursa: SceMaps

Acestea sunt principalele rezultate ale unei analize cu privire la capturarea statului efectuată prin *State Capture Assessment Diagnostics on Economic Sectors Level - SCAD-ESL*, în cadrul inițiativei SceMaps. Acest instrument a fost lansat în patru țări din Uniunea Europeană: Bulgaria, Italia, România și Spania, în trei sectoare economice vulnerabile la capturarea statului: industria combustibililor, industria farmaceutică și industria de construcții.

SCAD-SLIT: noile instrumente SceMaps pentru a detecta practicile de capturare a statului

Capturarea statului este o combinație a mai multor mijloace de corupție cu un singur scop: garantarea privilegiilor pe scară largă și pe termen lung a entităților care capturează prin exploatarea puterii guvernamentale în scopuri private. Entitățile care capturează exercită presiuni asupra statului: indivizi sau companii cu statut privilegiat care se bucură de beneficii la nivel politic și economic.

Pentru a identifica și verifica existența practicilor de capturare a statului, SceMaps a dezvoltat *Instrumentul Integrat la Nivel Sectorial de Diagnosticare a Evaluării Capturării Statului (State Capture Assessment Diagnostics Sectoral Level Integrated Tool - SCAD-SLIT)*. Acest instrument combină trei metodologii complementare pentru a analiza, monitoriza și preveni capturarea statului la nivel sectorial:

- *Diagnosticul de Evaluare a Capturării Statului la Nivel de Sectoare Economice (State Capture Assessment Diagnostics on Economic Sectors Level - SCAD-ESL)* analizează simptomele capturării statului și vulnerabilitățile la nivel sectorial, evidențiind domeniile care trebuie investigate în profunzime.
- Diagnosticul de evaluare a capturării statului (MACPI) evaluează implementarea, aplicarea și competența politicilor anticorupție în instituțiile publice cu atribuții legislative, cu rol de supraveghere, de reglementare, de inspecție și achiziții în cadrul unui sector economic specific cu risc ridicat, identificat anterior cu instrumentul SCAD-ESL. Acest instrument oferă o metodă de diagnosticare pentru gestiunea autorității analizate, pentru a-și îmbunătăți mecanismele anticorupție.
- Analiza riscului de practici corupte în achizițiile publice utilizând *big data* și evaluarea a 17 indicatori de risc (*red flags*) integrând date privind achizițiile publice, informații financiare și legate de proprietate și un sistem de alertă media.

Mai multe detalii:

- **Todor Galev**, Centrul de Studii Democratice (Bulgaria): todor.galev@online.bg
- **Daniela Mineva**, Centrul de Studii Democratice (Bulgaria): daniela.mineva@online.bg